



OBSERVATORI ANDORRÀ DE SALUT MENTAL, DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES ADDICCIONS

L'Observatori Andorrà de Salut Mental, Drogodependències i Altres Addiccions és una eina institucional impulsada conjuntament pel Ministeri de Salut del Govern d'Andorra i Andorra Recerca i Innovació (ARI).

Creat amb l'objectiu d'oferir una visió global, rigorosa i actualitzada de la realitat del país, l'Observatori s'emmarca en el Pla integral de salut mental i addiccions (PISMA) i en el Pla nacional contra les drogodependències (PNCD). La seva finalitat és centralitzar, harmonitzar i analitzar dades de qualitat per orientar les polítiques públiques, optimitzar la planificació de recursos i contribuir a la millora de la salut i el benestar de la població.

Missió i objectius

- Missió: proporcionar un coneixement fiable, actualitzat i gestionat èticament sobre la salut mental, les drogodependències i les conductes addictives, avaluar-ne l'impacte en la societat i orientar el desenvolupament de les polítiques públiques.
- Objectiu general: construir i mantenir un sistema d'informació estable, homogeni i continu que permeti conèixer la magnitud, l'evolució i els determinants dels trastorns mentals i les addiccions a Andorra.

Objectius específics

- Monitoratge continu: mantenir un panell d'indicadors unificats per mesurar l'evolució temporal dels patrons de consum i la salut mental.

- Detecció precoç: identificar canvis de tendència, noves substàncies o l'aparició d'addiccions emergents, com les conductuals o l'ús problemàtic de pantalles.
- Evidència per a la presa de decisions: facilitar dades objectives per a la formulació, l'avaluació i l'optimització dels recursos sanitaris i socials.
- Equitat i perspectiva de gènere: visibilitzar les desigualtats en salut segons el gènere, l'edat, el territori i la condició socioeconòmica.
- Comparabilitat internacional: garantir la consistència i qualitat de les dades alineant els indicadors amb els estàndards de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i de la Unió Europea.

Funcions principals

Per assolir els objectius i garantir el funcionament coordinat entre les institucions impulsores, l'Observatori desenvolupa les funcions següents:

- Definir i mantenir el sistema d'indicadors de l'Observatori, assegurant-ne l'actualització periòdica i l'alineació amb els estàndards nacionals i internacionals.
- Garantir la qualitat, la coherència i la comparabilitat de les dades, mitjançant criteris comuns de recollida, validació i anàlisi.
- Integrar informació procedent de diferents àmbits i fonts, incloent-hi els sectors sanitari, educatiu, social, judicial, policial i comunitari.
- Monitorar l'evolució dels indicadors de salut mental i addiccions per detectar tendències, necessitats emergents i possibles factors de risc.
- Elaborar informes, estudis i anàlisis periòdiques que aportin coneixement sobre la situació de la salut mental, les drogodependències i altres conductes addictives al país.
- Desenvolupar estudis i projectes de recerca específics per aprofundir en qüestions d'interès estratègic o necessitats identificades pel Ministeri de Salut.

- Proporcionar evidència per a la planificació i l'avaluació de les polítiques públiques, facilitant eines de seguiment i suport a la presa de decisions.
- Difondre informació i coneixement de manera accessible i transparent, i contribuir a la sensibilització social i a la transferència de coneixement entre professionals i institucions.

Què analitza l'Observatori?

L'Observatori recopila i analitza informació de diferents àmbits per oferir una visió global de la salut mental i les addiccions a Andorra:

- Context sociodemogràfic i econòmic: estructura poblacional, renda, situació laboral, nivell d'estudis i habitatge.
- Consum de substàncies en població general i jove: prevalences, edats d'inici, freqüència i patrons de consum d'alcohol, tabac, cigarretes electròniques, cànnabis, tranquil·litzants i altres substàncies.
- Addiccions conductuals i ús de pantalles: monitoratge de l'ús problemàtic d'Internet, dispositius digitals i joc amb diners (en línia i presencial).
- Activitat assistencial i recursos sanitaris: atenció primària, urgències, centres comunitaris de salut mental, hospitalització, consultes de psicologia i psiquiatria, i programes de tractament.
- Prevenció, sensibilització i formació: programes de prevenció escolar, familiar i comunitària, així com accions de sensibilització i formació de professionals.
- Àmbit policial, judicial i penitenciari: dades relatives a sancions, denúncies per conducció sota efectes de substàncies, intervencions al centre penitenciari i programes d'alternativa a la sanció.
- Indicadors econòmics i de continuïtat assistencial: despesa pública, cost de la càrrega de la malaltia, desplegament progressiu d'indicadors de trajectòria del pacient i temps d'espera.

Compromís amb la protecció de dades

L'Observatori basa la seva activitat en els principis de rigor científic, transparència, accessibilitat i equitat.

Tota la recollida, el tractament i l'anàlisi de dades es duen a terme d'acord amb la Llei qualificada de protecció de dades personals d'Andorra i el Reglament general de protecció de dades (RGPD) europeu, garantint la confidencialitat de la informació, el tractament de dades agregades i l'anonimat de les persones.